

Szerkesztőség, kiadó-hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Ma. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályaválasztáson és vidéken 5 lej Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

IZSIDO · POLITIKAI · NAPILAP

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 Julius 26 Kedd

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 166 szám

5687 Tamuz 26

A király utolsó útja a cotrocenii palotától az argesi kolostorig

(Bucuresti-Bukarest, Julius 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Forró nyári napsütéses napra virradt a jó királyt utolsó útjára kísérő Bukarest. A horizonton alig mutatkoznak felhők, amelyek a nap fényét elhomályosítják, az ország fővárosának ragyogását azonban a gyász és fájdalom komor pompája vonta be fekete drapériájával. A levegőben egy ország lakosságának feljajduló fájdalma sűrűsödött egybe: nehéz volt a lélegzés, a gyász fojtó atmoszférájában királyi temetésre készül az ország fővárosa. A cotrocenii palota előtt, ahol végső útja előtt utójára pihent meg az uralkodó földi porhüvelye, az éjszakai órákban már rajokban gyülekeztek az emberek: azok, akik nem juthattak a katedrális elé és azok, akik elsőként akarnak bucsut venni az ország koronás fejétől, aki ma örökös bucsut vesz Bukaresttől.

Fekete drapériák

Rendőrök, fekete keztyűs csendőrök próbálják az egyre újabb hullámokban hömpölygő emberáradatot rendezett sorokba fegyelmelni. Az utvonalon, amelyen a temetkezési menet végig fog vonulni, fekete posztóval vonták be a házakat. A Calea Victoriei, a Calea Grivitei, az Erzsébet Boulevard is az emberek tizezreitől feketeitlenek. A gyász fekete színe dominál szerte-szét. A sötétruhás embertömegekből a diszes katonatiszti uniformisok csillogása és az utvonalon végig sorfalat álló katonák fegyvereinek fénytükrözése válik ki éles kontrasztként.

Már jóval nyolc óra előtt egymásután gördülnek fel az automobilon a cotrocenii palotához vezető sosszén. Bratianu Jonel miniszterelnök az elsők között van, akik a cotrocenii pa-

lotába sietnek. Nyomában nemsokára jönnek sorban a kormány tagjai, előkelő pompával a külföldi katonai attasék gyászfátyolos érdemrendekkel mellükön. Dr. Costinescu, Bukarest főpolgármestere érkezik az egyik autón, utána Maniu Gyula, a Consiliul Dirigent volt elnöke és Vajda Sándor volt miniszterelnök autója gördül a cotrocenii palota kapuja elé. A temetésre a fővárosba összegyűlt tábornoikat katonai autók hozzák az istentiszteletra. A kapu előtt a belügyminisztérium vezértitkára igazolja le az érkezőket. A tömegben titkos rendőrök egész raja helyezkedett el, akik éber figyelemmel kísérik a történeteket.

Végtisztesség a templomban

Nyolc óra. A cotrocenii palota előcsarnokában az uralkodó katedrális előtt kezdetét veszi az istentisztelet. A magas klérus: 12 ragyogó ornátusba öltözött püspök végzi a gyászsztartást. A koporsó előtt a királyi család tagjai, Mária királyné, Mihály király, Elena anyahercegnő, Hohenzollern Vilmos herceg, az elhunyt uralkodó testvérbátyja, a királyi család tagjai térdelnek. Kevés távolságra tőlük jobbról és balról a kormány tagjai és a kevés számú meghívottak állanak. A polgári vendégek frakkban, fekete keztyűvel, mellükön érdemjeleikkel. A püspökök énekébe egy-egy elfojtott halk zokogás vegyül. Tábornoikat, miniszterek könyves szemekkel tekintenek Ferdinánd király örökké mozdulatlan, merevedett arcára, amelyen az utóbbi évek szenvedéseinek fájdalmas redőjét már békés harmoniába simította a halál. Bratianu Jonel miniszterelnök komor pillantásokkal néz maga elé.

Ferdinánd király utolsó útja Bukaresti uccáin

Kilenc óra. Az istentisztelet ivéget ért, a koporsót beszentelik és a bukaresti várba százegy ágyulövés dübörgő zaját verik vissza a távoli visszhangok. A főváros sok száz templomában megkondulnak a harangok: ágyulövések dőreje, harangok fájdalmas zúgása közepette hat tábornok és a királyi testőrgárda hat törzstiszteje vállukra emelik a hatalmas koporsót. Időközben a temetés rendezésével megbízott belügyminisztérium titkára már elrendezte a temetési sort, amely lassu, kimért lépésekkel megindul a Függetlenségi-ut felé.

Püspökök, tábornokok és lovagok

Elöl Nicolaenu tábornok, Bukarest rendőrprefektusa halad teljes katonai diszben. Az ősz tábornok minduntalan szeméihez emeli zseb-kendőjét, hogy letörölje a feltörő fájdalom megjelenő hirtörőit, a könnyecskéket. A tábornokot a királyi testőrség egy ragyogó diszbe öltözött eskadronja követi fekete lovon. Tisztek és katonák karjain fekete karszalag, a katonák gyászának néma kifejezője. Négyes sorokban a klérus csillogó diszben öltözött tagjai következnek. Elöl Pimen moldovai és Balan erdélyi metropoliták, utánuk a püspökök és a klérus tagjainak csoportja. A papi ornátusok díszét a világháború rokkantjainak egyszerű csoportja váltja fel. A Vitéz Mihály-rend — az ország legelőkelőbb lovagi rendjének lovagjai,

aktív és tartalékos tisztek, teljes katonai pompában, mellükön az érdemrendek és kitüntetések hosszú sorával menetelnek.

A harcosok szövetsége és a tartalékos tisztek szövetségének küldöttei között szerényen elvegyülnek az 1877—78 éves függetlenségi háború még életben levő veteránjainak ősz, egyszerű csoportja.

A román hadsereg ezredeinek zászlait hozzák a veteránok után ragyogó diszbe öltözött főhadnagyok. Némelyike golyóval sűrűn átlugyagott vihart látott, dokumentuma a háborúnak, amelyet az örökléthe költözött uralkodó dirigált a lövészárkok mögött. A zászlók mind-egyikét fekete fátyol borítja s e zászlóerdő néma gyásza megindítóan szimbolizálja a legfőbb hadur elvesztésének fájdalmát.

Megkondulnak a harangok

A menetet már régen mozgásban, van midőn a cotrocenii palota előtt a földvaramester vezetésével megindul a gyászkocsi, amelyet hat fekete posztóval bevont ló húz. Közvetlenül a gyászkocsi előtt Presan tábornok, volt generáliszimusz viszi kezében a királyi koronát, Mardarescu tábornok, mint a legöregebb aktív katonatiszt, az elhunyt király marsallbotját. A gyászkocsi oldalán Bratianu Jonel miniszterelnök, Nicolaescu szenátusi elnök, az ősz Saveanu kamaraelnök és Niculescu, a sem-

mitőszék új elnöke viszik a gyász-szalagokat. Két oldalt harminc tábornok alkot sorfalat a királyi gyászkocsinak.

Koszorúk halmaza

A halottas kocsin a koronás uralkodók, köztársasági elnökök koszorúi vannak elhelyezve. Koszorút küldött a japán császár, György angol király, Victor Emanuel olasz király, Doumergue francia köztársasági elnök, a dán király, Sándor jugoszláv király, Coolidge, az Egyesült-Államok elnöke, Hindenburg német köztársasági elnök, Masaryk, a csehszlovák köztársasági elnök, Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Boris bulgár király, azonkívül Portugália, Lengyelország, Görögország, Törökország, Svájc, Albánia, Észt, Litván és Lettországok, Norvégia és Svédország államfői. A koszorúk közt volt Károly herceg fehér liliumokból font koszorúja is. Másik kocsiosztag a különböző kormányok Foch marsall, Pilsudszky marsall, Benes cseh külügyminiszter a cseh nemzetgyűlés koszorúja s a különböző román társadalmi kulturájú és politikai szervezetek koszorúja.

Féltiz már elmúlt, midőn a gyászkocsi elindul a cotrocenii palota előtt. Harangok zúgása tölti be a levegőt, a palota előtt feltorlódtott tömeg is megmozdul, hogy legalább egy kis darabon kísérhesse el utolsó útján az uralkodó földi porhüveljét. Közvetlenül a koporsó után Miklós herceg, Sándor jugoszláv király, Hohenzollern Vilmos herceg és Hohenlohe herceg lépnek. Miklós herceg tengerészti egyeuruhájában van, homlokát kezére támasztja és a merev fájdalom tompa tekintetével követi atyjának koporsóját.

A király elárvult lova

Testőrtiszt vezeti a koporsó után az elhunyt uralkodó kedvenc fehér paripáját. A régens-tanács két tagja, Buzdugan volt semmitőszéki elnök és Miron Christea patriarcha is a gyászkocsi mellett lépdelnek. Fogaton követi ezután a kocsi Mária királyné, Elena anyahercegnő és a királyi család többi tagjai. A menet lassan halad előre a Függetlenségi-uton, majd az Erzsébet Boulevardba fordul be. Az uton mindenütt katonai kordon sorfala mögött az emberek a gyászoló közeg, az ország gyászoló lakosságának beláthatatlan tömegei. Gyászfátyol vonja be az utvonalon égő lámpákat, a fekete drapéria gyászruhájába öltöztek a házak is, amelyeknek ablakaiból kíváncsi fejek sokasága hajol a méltóságteljes lassúsággal haladó temetési menet felé.

Négy miniszterelnök a menében

A királyi család tagjai után a volt miniszterelnökök következnek. Vajda Sándor, Vaitoianu tábornok, Averescu tábornok és Maniu Gyula egymás mellett haladnak némán. Mindegyikük réveteg pillantással tekint maga elé. Négy miniszterelnök, Románia háború utáni történelmének négy lezárult korszaka. Négy személyiség, akik harcot vívtak egymás ellen és akiket most egysorba iktatott a nemzeti gyász.

A levegőben repülőrajok keringenek és a gépek monoton berregése különös hangzavarba elegyül a harangok szünni nem akaró bugásá-

Az amerikai szakértőbizottság vezetője nyilatkozik Palesztináról, mint kolonizációs területről

(Varsó, július 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lengyel zsidóság legtekintélyesebb lapja, a Varsóban megjelenő „Hajnt“ palesztinai munkatársa beszélgetést folytatott Louis Frenkellel, az amerikai szakértőbizottság tagjával, aki a Weizmann és Louis Marshall között létrejött megállapodás alapján tanulmányutat tett a Szentföldön. Louis Frenkel az Unió egyik legbefolyásosabb pénzügyi és gazdasági szakértője, akinek elreláthatólag nagy szerepe lesz a kibővítendő Jewish Agency körül. Nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Nem vagyok cionista, de a Palesztina-munka megtekintése után, el kell ismernem a cionizmus jogosságát és szükségességét.

A zsidó nemzeti otthon Erec-Jiszráélben befejezett tény, azt a nemcionistáknak is el kell ismerniük és ma már olyan stádiumban van, hogy nem lehet kitérőlni a történeti tények sorából.

A krími-zsidó telepítés minden gazdasági előnye mellett alkalmas a zsidó nép szükségleteinek kielégítésére. A mi feladatunk pedig abból fog állani, hogy megállapítsuk miként lehetne Palesztina földjét alkalmassá tenni népünk szükségleteinek kielégítésére.

Fölösleges külön kihangsúlyoznom hogy osztálykülönbséget nem fogunk az országban csinálni. Számunkra Palesztina egy hatalmas zsidó-település és a munkás a mi szempontunkból ép oly drága, mint a kereskedő. A tanító és tisztviselő ép oly értékes, mint a kézműves. Mert minden dolgozó egyképen fontos. Világosan látjuk, hogy mindenekelőtt egy nagy pénzüsszeg előteremtésére van szükség, hogy az ott élők számára zsidókat telepíthessünk meg. Palesztina mint parasztszág volt és továbbra is földművelő országnak fog megmaradni. Nem ellenzem a szövetségi alapon szervezkedett kolonizációt. Azok a „bóvucák“, amiket meglátogattam, nagyon jól benyomást tettek rám. Nem tudom, mibe kerülhet és milyen fölöslegeket értek el, de egyet meg kell jegyezniem:

A palesztinai kolonizáció módszerei nem függenek sem a cionista világszervezet, sem a Joint, sem az Ica akaratától, hanem egyesüdnél a gazdasági szükségességüktől.

Ha a gazdasági lényesség kövve formái ellen szól, abban az esetben ennek a gazdasági formának el kell majd tűnnie és már ebben az esetben meg tudjuk, életképes-e a kövve, vagy sem. De eltekintve ezektől a részletkérdésektől, egy bizonyos: a jövőben a palesztinai mezőgazdaság fokozott figyelemben fog részesülni.

Másfelől bizonyos az is, hogy Palesztina nem lehet kizárólagosan agrárszág. Kell, hogy ipar fölött rendelkező városai legyenek, zsidó városai. Az ipari réteg alkotója ma mindenfelé a haladásnak és civilizációnak. Csak az a kérdés, milyen ipari termékek előállítására alkalmas az ország. Erre majd szakértőink fognak felelni. Véleményem szerint egyelőre Palesztinában az elektromossági, a cement és olajipart kivéve, nincs lehetőség nagyobb gyári vállalkozások prosperálására.

Ezért főleg a kisiparnak kell kifejlődnie. A palesztinai kisiparnak pedig pénzeszközök is rendelkezésére fognak állani.

Emellett azonban fejleszteniünk kell a palesztinai kereskedelmet. Palesztinában egyelőre a kereskedők azok, akik saját számlájukra élnek és segílyt semmilyen részről nem vesznek igénybe. A zsidó kereskedő továbbra is a zsidó település fontos tényezője lesznek és ezért kölcsönökkel kell segítségükre sietnünk.

A legrövidebb időn belül egy jól meg-alapozott kereskedelmi bankot kell életbeléptetni.

A palesztinai újáépítéshez szükséges pénzeszerzés módusaiban eddig nem követték a helyes utat. Véleményem szerint nemcsak az újáépítés rendszerében, hanem különösen a pénz előteremtésének módusaiban is gyökeres változásnak kell bekövetkeznie. Tervet készítettem, amely szerint az egész zsidó nép a palesztinai nemzeti otthon épí-

tése körül a „résztvevő“ szerepét fogja játszani. Valóban és egyszerűen az egész zsidó nép!

Tizenhatmillió zsidó él a földön, vagyis négymillió zsidó család.

Nagy részvénytársaságot kell tehát alapítani. Minden részvény ára tiz dollár és minden zsidó család átlag szerezzen másfél részvényt.

Ezzel hozzávetőleg hatvanmillió dollárt lehet összegyűjteni és a nagyarányu munkát meg lehet majd kezdeni. A társulat élére Weizmannnak és Marshallnak kellene állania. Főhívatást kellene intézniök az egész zsidó néphez és biztos vagyok afelől, hogy a pénzeszközöket elő fogják teremteni.

A középiskolai tanév megkezdésének rendje

(Bucuresti Bukarest, július 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új iskolaév megnyitására vonatkozólag, a közoktatásügyi miniszter a következőket rendelte el: A beiratkozások szeptember 1-től 6-ig tartanak. A középiskolák első osztályába való felvételi vizsgák szeptember 10-től 15-ig zajlanak le. A póterettségi vizsgákat szeptember 25-ike és október 10-ike között kell megtartani. A tanítás szeptember 26-án kezdődik.

Amerika nem fogadja el Angla és Japán megállapodását a tengeri leszerelés ügyében

A szövetségi katonai misszió megállapította, hogy Németország eleget tett a leszerelési kötelezettségnek

Washington, július 25. A tengeri leszerelés kérdésében összeült genfi konferencia eredményeit az utolsó pillanatban feborította Amerika váratlanul merre állásfoglalása. A tanácskozások során, mint ismeretes, a delegátusok között teljes megállapodás jutott létre, amelyet Anglia és Japán képviselői alá is írtak, míg az amerikai delegátusok Washingtonból kértek felhatalmazást az egyezmény ratifikálására. Az Egyesült Államok beleegyezése azonban még nem érkezett meg Genfbe, sőt alighanem el is marad.

Az amerikai lapok már nem írják a meg-egyezős reményéről a tengeri leszerelés ügyében, hanem követelik, hogy Anglia ismerje el Amerika kívánásait azáltal, hogy a cirkálók számának meghatározását átengedi minden országnak. A „Washington Post“ figyelmezteti

Angliát, hogy Amerika ingadozó politikájának elmúlt az ideje és a mostani kormány, amint azt a kínai, mexikói és nikaraguai események mutatják, következetesen megmarad a megkezdett irányban. A „Chicago Tribune“ óva inti Angliát, hogy ne legyenise el Amerikát, mert Amerika barátsága többet ér Angliának néhány cirkálónál.

Páris, július 25. Az „Echo de Paris“ szerint a szövetségi katonai szakértők betérjesztették németországi ellenőrző körutjukról szóló jelentésüket a külügyminisztériumba. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a nagykövetek legközelebbi konferenciája kommentár nélkül meg fogja állapítani, hogy Németország eleget tett leszerelési kötelezettségének. Ebben az esetben haladéktalanul megkezdik a még megszállás alatt levő német területek kiürítését.

Meghalt Csernoch János Magyarország hercegprímása

(Budapest, július 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn reggel hat órakor meghalt Esztergomban Csernoch János bíboros, Magyarország hercegprímása.

Csernoch Jánossal markáns egyéniség dőlt ki a magyar közéletből. Paraszti sorból rendkívüli szívszággal, hatalmas energiával küzdötte fel magát legmagasabb egyházi méltóságig. 1852-ben született Szakolcán. Tanulmányait a pécsi Pázmáneumban végezte el, 1874-ben szentelték pappá és Budapest Krisztina-város kerületének plébánosa lett. Öt évvel később esztergomi szeminaryumi tanár lett, 1890-ben kanonok és ettől az időtől kezdve évről-évre egy-egy fokkal feljebb haladt tüneményes pályafutásán, míg 1912-ben hercegprímás, 1914-ben pedig bíboros hercegprímás lett.

Az agg főpap halálának közvetlen oka szívbénulás volt. Már 1926 március óta betegeskedett és azóta, noha orvosai mindent alkövettek, egyre súlyosbodott az állapota, míg ma hajnalban kiszövedett.

Csernoch János igazi főpap volt aki számtalanszor állott külföldöz adatokról meginduló támadások peritözében, de hőlesccséggel és páratlan tapintattal mindig el tudta hárítani a nagyobb összeütözéseket.

Régebben, különösen, amíg a magyarországi néppárt egyik vezető egyénisége volt, a zsidósággal szemben nem érvényesítette a türelmesség szellemét. Idővel azonban ez a mentalitása megváltozott, a zsidóügyekkel szemben inkább a semlegesség álláspontját foglalta el, de a fehér terror idején férfisan az üldözött magyarországi zsidóság védelmére kelt és a szélsőséges fajvédők támadása ellenére is szószólója volt a jogrend helyreállításának és a zsidó-üldözések megszüntetésének.

Holttestét délben babalzsamozták és kedden reggel szállítják az esztergomi bazilikába, ahol föl-

ravatalozzák. Temetése pénteken délelött lesz.

Mint hogy az új történeti helyzetben Magyarországon a főkegyuri jog, amit a primás kinevezése körül a király gyakorolt, rendezetlen, az új primást a pápa fogja kinevezni. Mint hogy a pápa elve, hogy a primási székben aktív politikus nem tillet, Vass miniszter, akit még Csernoch János betegsége idejében utódjái emlegettek, nem jöhet kombinációba. Hír szerint Seredy Jusztinian szerkesztesz, a vatikáni magyar követség egyházi tanácsosa a legkomolyabb jelölt a hercegprímási méltóságra.

Zenemű

öriási válaszokban, klasszikus és modern Lepage-nál, Cluj. Táncczenék. Kérjen jegyzéket!

Hornyolt

és hódfarkú cserepet

legjutályosabb árban
prompt szállításra ajánl

Kolozsvári Agyag- és Kőipari Rt.
Cluj, Piața Unirii 20

Hirdessen az Uj Keletben

A FAMILIA kenyérrel magas táperezénél fogva 25% megtakarítás érhető el

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági irodalom napilapja.
 Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
 As Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **A külügyminisztérium dejeunerje.** Bukarestből jelentik: A külügyminiszter ma dejeunerre adott a temetésen résztvevő jugoszláv miniszterek tiszteletére. A dejeuneren résztvettek a kormány összes tagjai a miniszterelnökkel az élükön.

— **A patriarcha ügyeit a vikárius fogja ellátni.** Miron Christea patriarchának adminisztratív természetű teendőit a patriarchatus vikáriusaira ruházták. A patriarcha régensi missziója miatt ezután nem fog istentiszteleteken közreműködni, hanem csupán lelki vezére marad az ortodox egyháznak. A patriarcha lemondott szinódus elnökségéről is, ahol valószínűleg Pimen moldvai metropolita lesz az utódja.

— **Buenos Ayresben felrobbantották a Washington-szobrot.** Buenos Ayresből jelentik, hogy Washington György szobrát, amelyet az Egyesült Államok függetlenségének századik évfordulójakor rendezett jubileumon az északamerikai kolónia ajándékozott Argentínának, bombával felrobbantották. Bombamerénylet követtek el a Ford-művek itteni telepe ellen is. A hatóságok a kétizben halálraítélt Satco és Vanizetti olasz anarchista munkások pártbivéit gyanúsítják a merénylet elkövetésével.

— **Hangverseny az uiságió-klubban.** Véghe Sándor hegedűművész, Hubay Jenő tanítványa, augusztus másodikán, kedden este 10 órakor hangversenyezni fog a Kisebbségi Uiságió Szindikátus Klubjában. A művészt Hermann Katica fogja kísérni zongorán.

— **A Brasovia és az AMTE** lesznek közelebbre a kolozsvári futbalcsapatok vendégei. Mindkét vendégcsapat a KAC és a Haggibbor együtteseivel fogja összemérni erejét. Itt említjük meg, hogy a Kinizsi-Universitatea bajnoki középdöntő mérkőzés vasárnap Aradon kerül lebonyolításra. Ugyancsak vasárnap játszik le a Coltea-Unionia Tricolor Bukarest középdöntőt Brassóban. Vasárnap Ferdinánd király Ófelsége temetési ünnepségei miatt az ország területén semmilyen sportversenyt nem bonyolítottak le.

Kinzó aranyeres panaszait biztosan csak a
HAEMORSAN szünteti meg

— **Pestis és kolerajárvány pusztít Kelenen.** Londonból jelentik: A kantoni hadseregnek szállító hajók egyikén kolerajárvány ütött ki. A hajó kapitánya a járványban elhalt matrózokat minden bejelentés nélkül a vízbe dobáltatta. Eddig 19 holttestet fogtak ki a tengerből. A delarábai Abadon városában kolerajárvány lépett fel. Eddig 30 ember halt meg kolerában. A hatóságok elrendelték a vesztégyárt.

— **Ejegyzés.** Müller Mózes Zsibó e hó 12-én eljegyezte Deutsch Esztikét Szatmárról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Egy csehországi község felgyújtotta régi iskoláját, hogy a biztosítási összegben újat építhessen.** Prágából jelentik: Skochovic falunak, amely Podjebrad mellett van, egész képviselőtestületét nemrég letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy gyújtogattak, hogy a biztosítási összeget felvegyék. A rendőrigazgatóság közli, hogy a gyanu teljesen beigazolódott. A község ugyanis azelőtt a feladat előtt állott, hogy új iskolát kell építeni. Hogy ezt a kérdést a lehető legegyszerűbben oldják meg, a községi képviselőtestület elhatározta, hogy a régi épületet, amely 57.000 koronára volt biztosítva, felgyújtják és ilyen módon a biztosítási összegből új iskolát állítanak föl. A tüzet azonban idejekorán felfedezték s elfojtották.

— **Kommunista szervezetet lepleztek le Varsóban.** Varsóból jelentik: A varsói rendőrség névtelen feljelentés alapján rajtaütött a nyugatukrajnai kommunista párt központján. Lefoglalták az iroda egész technikai felszerelését és irattárát. Az iratok között 20 ezer példányban nyomtatott felhívást találtak, amely forradalomra szólítja fel Kislengyelország lakosait. A rendőrség több embert letartóztatott.

Az osztrák konzervatívok megtorlást követelnek a bécsi zavargásokért

Hivatalos jelentés a tüntetések áldozatainak és a letartóztatottak számáról

(Bécs, július 25. Az Uj Kelet tudósítójától.)
 A bécsi rendőrség hivatalos jelentése szerint a július 15-iki zavargások áldozatainak száma a következő: a rendőrség részéről négy halott, 58 súlyos sebesült, 202 középfoku és 163 könnyű sebesült, a tüntetők közül 81 halott, 281 sebesült. A sebesült tüntetők között 24 külföldi is van: magyarok, csehek és olaszok. A zavargásokból kifolyólag letartóztatott tüntetők között 100 nő és kiskorú van, akiket átadtak az ügyészségnek. Ezeket kivül letartóztattak 30 külföldi kommunistát is, akiknek vezetőszerpük volt Bécs forradalmi eseményeiben.
 Az agrárius Landbund országos pártvezetősége

a tüntetésekkel kapcsolatban határozatot hozott, amelyben követeli, hogy azokat a vasutasokat, postásokat és egyéb forgalmi alkalmazottakat, akik a törvényellenes sztrájkutasításokkal megkárosították az államot, állítsák bíróság elé. A határozat egyszerűsre mind a külföldi agitátorok haladéktalan kiutasítását is követeli.

Grácból jelentik: A stájer kereskedők és iparosok szövetsége elhatározta, hogy lázadás, közrend megzavarása, személyes szabadság megsértése és magánlaksértés címén vádat emel Wellisch Kálmán szociáldemokrata képviselő ellen, amiért a forrongsok alkalmával Bruokban kikiáltotta a proletárdiktatúrát.

— **Egy hét Párisban.** A kolozsvári intellektuelek párisi kirándulásának rendezősége, tekintettel a minden oldalról megnyilatkozott nagy érdeklődésre, magyar és román nyelven prospektust szerkesztett, amelyben bennefoglatatnak a kirándulás összes tudnivalóit. A prospektust választékosan és szívesen megküldi. Itt említjük meg, hogy a kirándulás kollektív utlevéllel történik, amelyet a rendezőség szerez meg. Jelentkezni augusztus elsőjéig lehet. A jelentkezéssel egyidejűleg három darab fényképet, egy darab személyazonossági igazolványt kell beküldeni és egyidejűleg a Marmorosch Blank Bank-nál lévő „Intellektuelek kirándulása” folyószámlára be kell fizetni a részvételi díj felét. (A részvételi díj, amelyben étkezésen kívül minden kiadás bennefoglatatik, harmadik osztályon 12 ezer lej, második osztályon 15 ezer lej.) Jelentkezni lehet a rendezőség tagjainál: Dr. Schwartz Márton, Cal. Regele Ferdinand 111, dr. Budai Béla, Str. Vlakuța Nr. 3. I. 7. és Jámber Ferenc, Uj Kelet szerkesztősége, Str. Baron L. Pop Nr. 10.

* **Amít a múlt héten állítottunk,** érvényes marad e héten is: A szezon legmutatásosabb filmje most csak az **Ártatlan Zsuzsi**, az Opera mozgóban. Látnia kell. Este fél 6, fél 8 vagy fél 10 órakor.

— **A csehszlovák szociáldemokraták készülnek a kormányba való belépésre.** Párisból jelentik: A „Populaire” ma beszélgetést folytatott Hampl képviselővel, a csehszlovák szociáldemokrata párt végrehajtó bizottságának elnökével, aki nyilatkozott a csehszlovák szociáldemokratáknak álláspontról a kormányba való belépés kérdésében. Arra a kérdésre, hogy a csehszlovák szociáldemokraták meddig maradnak ellenzékben, Hampl képviselő ezt válaszolta: — Lehetséges, hogy az nem is fog már sokáig tartani. Amint elég erőseknek érezzük magunkat arra, hogy osztályérdekeinket hatályosan képviselhesük, kérni fogjuk a kormányba való felvételünket, amire jogunk van. Hampl képviselő ezután rámutatott a közeli községi választásokra Csehszlovákiában és kijelentette, hogy annak az eredménye lesz irányadó a tekintetben, hogy a csehszlovák szociáldemokrata párt belépjen-e a kormányba.

— **A felszálló repülőgép magával ragadott egy szerelőt.** Salzburgból jelentik: Könnyen végzetessé válható baleset történt csütörtökön a salzburgi repülőtéren. Egy személyszállító repülőgép, amely Bécsből Münchenbe közlekedik, menetrendszerűen leszállt. Mielőtt tovább indult, a repülőgép parancsnokának utasítására három szerelő valamilyen munkát végzett a repülőgépen. Az elől ülő pilóta nem tudott erről és felszállt a géppel, mielőtt a három szerelő befejezte volna munkáját. Ketten még le tudtak ugrani, azonban a harmadik szerelő, Stredinger Ferenc kénytelen volt a repülőgépbe belekapaszkodni, hogy le ne zuhanjon. A megdöbbenet közönség hangos kiáltásokkal figyelmeztette a pilótát, hogy szálljon le, de a motor berregése miatt a pilóta nem hallotta a kiáltásokat és csak akkor szállt le, amikor a repülőtérről eregetett világitóraképekkel figyelmeztették, hogy baj van. A szerelő nem sérült meg, de az ijedelem következtében percekig eszméletlen állapotban volt.

* **Románia új vámtarifája** dr. Bereczky Ernő fordításában és alapos magyarázataival 350 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

Gazdag és érdekes az Opera-mozgó e heti programja
 Egy film telve humorral
Az Ártatlan Zsuzsi
 és egy megrázó film
Orlac kezei
 (repriz pótkép)
 a híres Conrad Veidttel

— **Az angol királyi család milliós pert nyert meg a norvég királyi ház ellen.** Koppenhágából jelentik: Érdekes per fejeződött be most az angol és norvég királyi házak között. Még VII. Edvárd angol király felesége, aki IX. Keresztély leánya volt, annak idején Olaf norvég trónörökösre hagyta vagyonának legnagyobb részét, körülbelül 80 millió dán koronát. Az angol királyi család azonban megtámadta a végrendeletet és a pörrel a legkiválóbb brit jogászokat bízták meg. Évekig tartó huzavona után a felek döntőbírószágban állpodtak meg, amelynek most meghozott döntése szerint a norvég trónörökös csak 30 millió dán korona értékű műkincset kap, a vagyon többi része pedig az angol királyi házá.

— **Irországban hallállal büntetik a fegyverrelrejtést.** Londonból jelentik: O'Higgins ir igazságügyminiszter meggyilkolásának hatása alatt a dublini parlamentben törvényjavaslatot nyújtottak be, amely többek között arra hatalmazza fel a kormányt, hogy a fegyverek elrejtőire is kiterjessze a halálbüntetést, a meg nem engedett szervezetek tagjait száműzésre itéli. Azokat, akik nem tesznek eleget ennek a kötelezettségüknek, kétévi kényszer-munkával büntetik.

— **Megölte feleségét és a fiát, hogy felvehesse a biztosítási díjat.** Hannoverből jelentik: A közeli Stendal városkában Ganzewig fűszerkereskedő sörös üveggel agyonütötte a feleségét, aztán fellármázta a szomszédokat, hogy valaki megölte az asszonyt. A rendőrség azonban csakhamar kiderítette a ravaszsgót és a kereskedőt őrizetbe vette, aki azért ölte meg a feleségét, mert az 16 ezer márkára be volt biztosítva. A vizsgálat során több tanu említést tett arról, hogy Ganzewig fia, aki szintén be volt biztosítva, másfélévvel ezelőtt gyanus körülmények között tűnt el. A nyomozást ebben az irányban is bevezették, mert erős a gyanu, hogy a kereskedő gyilkolta meg a fiát is, hogy a biztosítási összeget felvehesse érte.

LEGSZEBB LEMEZEK LEPAGE-nál!

Hölgyeim! Előrehaladt idény miatt minden elfogadható áron árusít az
Ideal kalapszalón
 a legújabb filz kalapok óriási választékban és átmeneti Cluj, Regele Ferd. 8.

Társaságba
 is alig járhat az olyan ember, kikellemetlen és csunya kéz, hónalj, vagy büzös lábizzadásban szenved. A Sudor nevű szer néhány nap alatt mindent megszüntet. 1 üveg ára 30 lej. Főraktár: Dr. Biró gyógy-szertár Cluj.

Kedd, 1927
 De ugy akkor, midőn hoz és királyság e hazához királygyunk fájdal pihenő király „Igazság tel.” A hata ebben az orst több megért zsidó nép áll, sohasem kedések és nések, amely sziveinket. már abból is kiról a zsidó Nem jöszivü szeretetben méltó volt

Miklós
 Ma délel amelyen M elnöke elnök vettek a na állapították tériumok ké terek napon tét a réger

A rég „Az a király kisk a munkában drága feles Minde a közjő me lauzolták a első király munkánkka ránk, igyek olyan orszá nagy elődje Ezért és kons zásán, hogy tesbedjenek Meleg erejével teg hogy rendé patriarcha

Ünn
 (Bucure tudósítójától meg gyászú délután 3 ó Jonel minis larációt olv hogy az or lékéért. Rá válóságára, Románia n azokat a ré sitják. Mag — Fáj dotta — n az alkotmá téka és am

de Maniu C lal fel. Mag zeti egység — Győ reformátor rén. Emlék A nemzeti pillanat m

De ugy akkor lehetett volna-e hinni szavunknak, midőn hűségünket hangoztattuk új hazánkhoz és királyához? Pedig él szívünkben a hűség e hazához és él szívünkben a szeretet fel-séges királyunk iránt, amint most is tele vagyunk fájdalmas kegyelet érzésével a ravatalon pihenő király iránt, akiről joggal mondhatjuk el:

„Igazságot és jogot Jákobbal Te cselekedtél.“ A hatalmonlevők közül aligha van ember ebben az országban, aki dicsőült uralkodónknál több megértéssel lett volna a sokat szenvedő zsidó nép iránt és egészen bizonyos, ha rajta áll, sohasem történtek volna meg azok az intézkedések és nem estek volna meg azok a történelemek, amelyek annyi fájdalommal keserítették szívünket. Ezt egészen bizonyosra vehetjük már abból is, hogy királyunk az az ember volt, kiről a zsidó népszólás azt mondja: „jó szív.“ Nem jószívű, hanem jó szív, csupa szív, csupa szeretetben megdicsőülő szív. Az a fejedelem méltó volt a trónra, akiről mint emberről is

elmondhatjuk: „Szeretted mindazt, ami igaz és szép és gyűlölted azt, ami igaztalan és rút.“ Mint ember is méltó volt arra, hogy király-nak kente föl Isten.

Vajha a fájdalom és gyász együttérzése, amelyben ma találkoznak egymással az ország összes népei, kihatna az eljövendő időkre is, hogy feledve mindazt, ami elváltást s arra szegezve a szemünket, ami egymáshoz fűz bennünket, Románia valamennyi népei kezét fognának és vállat vállhoz vetve, közös erőfeszítéssel törekednének e nagy és szép ország felvirágoztatására. Egymás szívéhez találva és kölcsönös tisztelettel áthatva, egymás történetileg kifejlődött kulturális, szellemi és erkölcsi egyénisége iránt, Románia népei boldog egyetértésben fognak élni ez áldott földön, mialatt az idvezült király boldogan fog álmodni népei boldogságáról, háza és hazája virulásáról, élete nagy művének megingathatatlan szilárdságáról. Amen.

Miklós herceg elnökölt a minisztertanácson

Ma délelőtt 10 órakor minisztertanács volt, amelyen Miklós királyi herceg, a régenstanács elnöke elnökölt. A régenstanács tagjai tudomást vettek a napirenden levő ügyekről, majd megállapították a régenstanács és az egyes miniszteriumok közötti munka módját. A szakminiszterek naponként 10-től fél 1-ig tesznek jelentést a régenstanácsnak és iratják alá az ügyiratokat.

A régenstanács azután aláírta az országhoz intézett proklamációt és jóváhagyta a Garoflid-féle a földművelésügyi minisztérium organizálásáról szóló törvény hatályon kívül helyezéséről szóló törvényjavaslatot. A hatályon kívül helyezés a legfőbb törvényelőkészítőtanács határozata alapján történik, amely szerint a törvény megszavazása alkotmányellenes volt.

A régenstanács első proklamációja az országhoz

A régenstanács a következő proklamációt intézte az ország népéhez:

„Az alkotmány értelmében, arra hivatva, hogy a királyi hatalmat gyakoroljuk Mihály király kiskorúsága idején, teljes tudatában vagyunk a reánk bízott nagy feladatnak és ebben a munkában a nagy királynak, Ferdinándnak élete fog bennünket inspirálni, akit a román nép drága feleségével együtt örök halálával fog emlékében megőrizni.

Minden körülmények között igyekezni fogunk teljesíteni az Ő gondolatait, amelyek csak a közös megvalósítását célozták. Utunk meg van vonva ama elvek által, amelyek 60 éve kaulozták a román állam sorsának vezetőit, a királyság megalapítójától az egyesített Románia első királyáig. Rendíthetetlen szeretettel Mihály király és az ország iránt, minden erőnkkel, munkánkkal az igazság és tárgyilagosság legmagasabb szellemétől áthatva, amit misszióink ró ránk, igyekezni fogunk, hogy Őfelségének, Mihály királynak megadjuk a lehetőséget, hogy olyan ország felett uralkodjék majd, amely természetes és szakadatlan fejlődésével megfelelően nagy elődjei Románia jövőjébe vetett reményeinek és várakozásainak.

Ezért a mi legfőbb gondunk lesz, hogy biztosítsuk az egyesített Románia nyugodt fejlődését és konszolidációját és örködni fogunk az alkotmány és az ország törvényeinek hű alkalmazásán, hogy államéletünk alapjai kellően megszilárduljanak, fejlődjenek és folytonosan tökéletesbedjenek.

Meleg felhívást intézünk a haza összes fiaihoz, hogy a nemzeti szolidaritás rendkívüli erejével tegyék lehetővé a nagy királynak halálával oly súlyosan megpróbáltatott Romániának, hogy rendeltetésének ezen a világon habozás nélkül eleget tehessen. Miklós herceg, Miron patriarcha és Buzdugan.

A kamara ünnepélyes gyászülést tartott

Az összes pártok elismerik az alkotmányos rendet

(Bucuresti-Bukarest, július 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délután tartotta meg gyászülését. Saveanu nyitotta meg az ülést délután 3 órakor. A megnyitás után Bratianu Jonel miniszterelnök a kormány nevében deklarációt olvasott fel, amelyben rámutat arra, hogy az ország imádkozik a nagy király emlékéért. Rámutat az elhunytnak történelmi kiválóságára, úgy háboru, mint béke idején. Románia neki köszönheti nemzeti egységét és azokat a reformokat, amelyek fejlődését biztosítják. Magasztalja Mária királynét.

— Fájdalomunk megpróbáltatásában — mondotta — nagy vigasztalásunk az az elv, amely az alkotmányos monarchia épületének biztosító téka és amely Mihály király fejére tette Ro-

mánia acélkoronáját. Ezek az elvek az Ő személynében lelnék majd teljes megszentésítést. (Szűnni nem akaró ováció a kormánypárton és az ellenzéken is.)

— Mihály király mint az élet folytonosságának és a román állam fejlődésének nélkülözhetetlen feltétele áll fölöttünk. (Eljenzés.) A fájdalom kell, hogy egyesítsen bennünket, hogy a jövő parancsoló feladataival sikerrel szembeállhassunk.

Bratianu e mondatnál Maniura tekint, a kamara tapsol.

A miniszterelnök ezután háláját fejezi ki Ferdinánd király iránt, aki súlyos időkben azonosította magát a nemzet aspirációival.

Maniu elismeri a régensséget, de a parlament feloszlatását követeli

Maniu Gyula az ellenzék tapsai között szólt fel. Magasztalja az elhunyt királyt a nemzeti egység és a nagy reformok megvalósítóját.

— Győzelmes volt a háboruban és merész, reformátor volt a szociális berendezkedések terén. Emléke örökké ragyogni fog a nép előtt. A nemzeti parasztpárt azt hiszi, hogy ez a pillanat mindazok egyesülésének a pillanata,

akiket ugyanez a meggyőződés hat át, hogy nem lehet szolidarizálni erőszakos rendszerekkel. A nemzeti parasztpárt kijelenti, hogy respektálja a régensséget, de követeli a legalitást annak működése gyakorlásában. Követeli a parlament feloszlatását és új választások megtartását.

A kisebbségek deklarációi

Hans Otto Roth a szászok nevében beszél

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasúti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és **שש** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Ileana-Mare

az elhunyt uralkodó nagy személyiségéről. Volt alkalmunk többször meggyőződni, mennyire érdeklődött Ferdinánd király a kisebbségek és különösen a szászok iránt. A király halála mélyen sujtotta a romániai német népet is, de nem rendítette meg hitét az ország és trón irányában. (Eljenzés.) Megőrizzük rendíthetetlen hitünket Mihály király irányában. (Taps.) Megtartjuk hűségünket a haza és trón iránt. (Eljenzés.)

Gróf Bethlen György a magyarság nevében rámutat a fájdalom és szomorúság érzéseire. A magyar nép dinasztikus érzése közismert. Ez a nép hódolattal imádkozik az elhunyt király emléke előtt. Kijelenti, hogy Mihály király irányában a magyar nép nevében hűséget fogad és az államhatalom törvényes képviselőit mindig respektálni fogja.

Dr. Fildermann a zsidó nép nevében emlékezett meg a királyról

Dr. Fildermann a zsidók nevében történelmi visszapiantást vet Ferdinánd király győzelmes harcaira. Rámutat a béke reformjaira és ezek között kiemeli a zsidóság egyenjogosítását. A zsidók örök hálával viseltetnek Ferdinánd király szent emléke iránt, mert ez a király adta meg nekik polgári és emberi jogait. Kijelenti a zsidó nép nevében, hogy hűséggel viseltetik a trón iránt és szeretettel veszi körül Mihály királyt. (Eljenzés.)

A liberális párt bucsuja

Banu a kormánypárt nevében beszél. Hangsúlyozza, hogy a curtea de argesi kolostor kölpajai alatt nem sirt ástak, hanem a fénynek egy forrását. Olyan király volt Ferdinánd, aki a népet szolgálta, liberális és demokrata király, egy lojális király. Nagy király volt mindenben, amit végzett és amit gondolt. Ismerteti a háboruba való belépés pillanatát és azt, hogy hogyan szerezte meg Ferdinánd az egész nép tiszteletét.

— Mit jelentenek a mi kis ambícióink, vagy érdekeink, amikor mögöttünk annyi áldozatot hantolnak el és előttünk van azoknak az itélete, akik utánunk fognak következni. (Taps.) Ujabb megpróbáltatások várnak ránk. A nagy király példája kell, hogy örökké előttünk lebegjen.

Beszédében appellál a nemzet egységére. (Taps.) Radovici Sebastian parasztpárti (Lupu-párt) beszél. Megemlékezik Romániának a háboruba való belépéséről és ezzel kapcsolatban Ferdinánd király érdemeiről, aki feláldozta magát román népe megmentéséért. Magasztalja Mária királynét. A nagy reformok és elsősorban a földosztás a nép akaratával, de az uralkodó együttműködésével jöttek létre. A parasztpárt fájdalommal együtt hűségérzetének ad kifejezést Mihály király irányában. (Eljenzés.)

Saveanu elnök a kamara nevében bámulátának ad kifejezést az elhunyt iránt. Kifejti Ferdinánd király nagy művét, amelyet Mihály király fog folytatni.

Bratianu a nemzet egységéről

Bratianu Jonel rámutat arra, hogy az ünnepi ülésen bizonyos deklarációk diszsonáns hangot okoztak. Ezért most kér szót, mert nem akarta megzavarni az ülést ünnepélyességét. (Eljenzés.) Kifejti, hogy a kormánypárt képviselőjének, Banunak szavai felmentik attól, hogy válaszoljon. Ujból felolvassa Banu kijelentéseit.

Saveanu elnök ezután a gyász jelöl be-rekeszti az ülést.

Hirdessen az Uj Keletben

Ibn Ganach Szentírásmagyarázata

A. Z. Rabinovicz kiadása. (Tel-Aviv 1926)

Rabbi Jóna Ibn Ganach ama nagy emberek közé tartozik, akiknek örökbecsű alkotásait még a mai kor zsidósága is élvezi, kinek nevére azonban már alig emlékszik a hálátlan utókor. Mindenki ismeri rabbi Dávid Kimchi (Redak) Ibn Izra és rabbi Lévi ben Gerson (Ralbag) szentírásmagyarázatait. De hányan tudják azt is, hogy ezek magyarázatuknak nagy részét Ibn Ganach műveiből merítették? Hogy utóbbi a XI. század legelején élt, Spanyolországban, Kordovában lakott, azt is csak onnan tudja a történelom, mert ugyanezen időben és ugyanott élt az ő ádáz ellenfele: rabbi Samuél Hannágid, a dugaszlag fejedelem is, ki Ibn Ganach ellen késhegyig menő tudományos harcot vívott, mely a szegénysorsu, de kemény nyaku Ibn Ganach üldözésévé fajult.

Pedig Ibn Ganach neve méltó az örök életre. A beavatottak tudják, hogy ő volt a tudományos héber nyelvtannak legértékesebb megalapítója. Sőt ép azzal vonta magára a Nágid nagy haragját, mivel kritikai éleslátásával bírálta merete a nagytekintélyű Ibn Chájjugnak addig megdönthetetlennek képzelt nyelvtudományi tanait. De a harc — amely közé egész iskolák csoportosultak — legfeljebb Ibn Ganach személyének ártott. Tudományos munkásságának csak használt, mert a könyörületlen harc egyre nagyobb szorgalomra és a héber nyelvben való elmélyülésre készítette a nagy kutatót. Így lett ő a rendszeres és tudományos összehasonlító nyelvészetnek atyja és így alkotott ő az utókor számára két oly hatalmas művet (a többi elveszett), amely még ma is minden héber nyelvész nélkülözhetetlen kincse. Az egyik a „Harikma“, a legelső tudományosan feldolgozott héber nyelvtan, a másik: „Szefer Hassorásim“: a gyűjtemény, amely a Szentírásban előforduló tiszók rendszeres, tudományosan feldolgozott gyűjteménye. Természetes, hogy mindkét műbe, direkt és indirekt módon, rengeteg szentírásmagyarázat is belekerült és ezek most váltak különösen aktuálissá.

A palesztinai új zsidóság ugyanis biztosabb talajt érezvén lába alatt, természetesebb életmódot folytat, mint a galutbeli zsidóság. De nem csupán gazdaságilag, hanem szellemileg is. Innen magyarázható, hogy a palesztinai zsidóság a Szentírás kommentátorai közül is a racionálisokat és természetesekeket kedveli, ellentétben a galutbeli zsidósággal, amelynek körében az ésszerűtől eltérő agadikus, szimbolikus és általában a homilétikus magyarázás van elterjedve; megfelelően a galutbeli életnek, amelyben a vallásos zsidóság nem találván magának természetes és neki megfelelő kényelmes elhelyezést, a vallásosság magasabb régióiban és a Szentírás agadikus magyarázatainak metafizikai világában keres és talál lelki kielégülést.

De ettől eltekintve is, Palesztinában a Szentírás tanulása nem *privát* ügy, mint a galutban, hanem az iskolákban tanítják rendszeresen. És csak természetes, hogy ezekben elsősorban csak nyelvtanilag alátámasztott, racionális, tudományos magyarázatnak lehet helye.

Mindez újabb és újabb tudományos magyarázatok teremtett az exegezis terén, ami viszont megindította a régi tudományos magyarázatok után való kutatást.

Igy jött a Tel-Avivban élő nagy tudós és híres író, az ősz A. Z. Rabinovicz azon elhatározására, hogy összegyűjti Ibn Ganachnak műveiből a Szentírásra vonatkozó magyarázatokat és azokat a Szentírás könyveinek sorrendje szerint összefoglalva kiadja.

A vállalkozás fölötté szerencsés és ügyös, mivel Ibn Ganachnak nagy művei ma már alig, vagy csupán igen magas áron kaphatók, így pedig mindenki számára hozzáférhetővé váltak Ibn Ganach örökbecsű magyarázatai, ami egyttal nagyban hozzá fog járulni Ibn Ganach nevének megérdemelt népszerűsítéséhez is.

Az összeállítást Rabinovicz nagy gondossággal

és szerettel végzte. Ennek tudható be, hogy a magyarázatok szerzője vonatolta ki. De tekintettel arra, hogy Ibn Ganach arabul írta szövegét, a fordítás elég nehéz és ma már idegenszerű; népszerűsítési szempontból jobb lett volna, ha Rabinovicz a kivonatolt magyarázatok az ő saját, könnyű és élvezetes héber nyelvezetével inkább *átírta* volna. Tudományos szempontból viszont emelte volna a mű értékét, ha Rabinovicz az egyes magyarázatok mellett megjelölte volna azok forráshelyét.

forráshelyét.

Mindez azonban nem kisebbíti Rabinovicz iránt érzett nagy hálánkat azért, hogy ezen világhírű, ősz tudósunk az ő eredeti nagy művei mellett ilyen gyűjtőmunkára is vállalkozott. Valóban, mily nagy lehetett Ibn Ganach és mily értékesek lehetnek magyarázatai, ha egy Rabinovicz érdemesnek tartotta azok összegyűjtését!

A mű 150 oldalra terjed. Papírosa gyönyörű. Tel-Avivban készült nyomása pedig a nyomda-technikának remeke. Fleischer Lipót

Az amerikai zsidóság gyanakvással fogadta Ford megtérését

London július 25. Henry Fordnak, a világhírű antiszemita milliárdosnak „megtérésével“ még most is sokat foglalkoznak a társadalom legkülönbözőbb rétegeiben. Nagy feltűnést keltett, hogy Ford másodszor is megtért, pontosabban szólva: szankcionálta megtérését, amennyiben legutóbb saját lapjában is hosszabb cikkben revideálta eddigi antiszemita álláspontját. Mindezzel szemben az amerikai zsidók körében, sem a nagy, józan társadalmi körökben nem veszik komolyan Ford páfordulását, mert mindenki tisztában van azzal, hogy ez az elvi változás nem egyéb, mint a Sapiró bankár és a világhírű automobilgyáros között létrejött meg egyezés következménye. A bankár ugyanis, mint ismeretes, rágalmaszást és becsületsértést feljelentette és bírási összegű erkölcsi kártérítés erejéig beperelte Fordot, akinek győzelem tudvalevően a leg-súlyosabb válságban van. Ezt a követelést

Sapiró csak abban az esetben volt hajlandó visszavonni, ha Ford beszűnteti antiszemita izgatásait és nyilván-

nosan bevallja, hogy eddigi állításainak helytelenségéről meggyőződött.

Érdekes és jellemző a közhangulatra, hogy az amerikai zsidók milyen magatartást tanúsítottak ebben az ügyben. Mint Newyorkból jelentik, az összes amerikai zsidó szervezetek delegáltjainak közös ülésén azt a határozatot hozták, hogy Ford „megtérési“ nyilatkozataival szemben nem foglalnak állást, mert nincsenek tisztában a megtérés motívumaival. Mielőtt a dologban ítélnének, megvárják, hogy mennyire őszintének bizonyul mindaz, amit Ford legújabbán állt. Bernard Shaw is megkérdezték, hogy mi a véleménye a Ford-ügyről. A világhírű angol író is azt válaszolta, hogy „ugyszólván semmi.“

— Amíg lesznek — mondotta — emberek, akik azt tapasztalják, hogy a jámbor olvasó beugratásával az ilyen antiszemita hecetanítások papirtavetéséből megélhetnek, addig mindig akadnak is, akik szívesen vállalják ezt az aránylag kényelmes és jól megvédendő foglalkozást.

Franciaország Ausztria csatlakozási mozgalma miatt nem vonja ki csapatait a Rajna vidékéről

Sauerwein „Veszélyben a béke“ címen új cikket írt a „Matin“-ban

(Páris, július 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Sauerwein a „Matin“-ban „Veszélyben a béke!“ cím alatt ma megint foglalkozik Ausztria csatlakozási mozgalmaival és többek között a következőket írja: Józan emberi ész szerint lehetetlen elképzelni, hogy a Balkán-államok és a régi osztrák-magyar monarchia utódállamai új nagy háborút tudjanak kezdeni, ha Németország, Olaszország, Anglia és Franciaország tényleg elvannak határozva arra, hogy kölcsönösen garantálják egymásnak a békét. Csak a kisanant egyik miniszterét kell megkérdezni és ez meg fogja mondani, hogy európai háborút jelentene, ha Németország Ausztriát anektál. Abban a pillanatban, amikor Ausztria csatlakozása Németországhoz megtörténne, Olaszország, Jugoszlávia, Románia, Magyarország és Csehszlovákia a háborúra gondolna. Minthogy Németországnak a csatlakozási kérdésben elfoglalt álláspontja nem ismeretes, Franciaország nem vonhatja ki csapatait a Rajna vidékéről, bár annak megszállása nincs összhangban Locarno szellemével. A Rajna vidékén levő francia csapatok Franciaország legfontosabb erőjét alkotják egy európai konfliktus esetén. Szükséges, hogy az érdekelt kormányok már most Genfben kívül megegyezzenek, mert a Népszövetség ülésezése közben az eljárás nagyon nehézkes.

Berlin július 25. Ausztria csatlakozási mozgalmaival a bécsi véres események után a berlini sajtó is részletesen foglalkozik. A „Kreuzzeitung“, a német konzervatívok lapja a következőket írja: Poroszországot és Ausztriát nem lehet ugyanabba a birodalomba erőszakolni.

A csatlakozás szétrobbantná a birodalmat, eltekintve attól, hogy Ausztria a csatlakozás befejezése után már a következő évben elszakadással fenyegetne. Ha a csatlakozás bekövet-

kezne, akkor Németországnak beláthatatlan időnkig olyan birodalmi kormánya volna, amely fűtétel nélkül alávetné magát minden francia követelésnek.

A „Germania“, a klerikális centrum lapja a következőkben fejti ki álláspontját: Németországnak az osztrák kérdéshez való álláspontját két tételben lehet összefoglalni: Az egyik az, hogy a csatlakozás a népek természeti joga, amely el nem évülhet, amelyről nem lehet lemondani és amely elkerülhetetlen. Az emberi észben való hitet keilene elveszteni, ha feladnánk a csatlakozás egykori megvalósulásának nagy reményét. A másik tétel viszont a következő: Nemesac németek vagyunk, hanem európaiak is. Bizonyos fokig megértjük azokat az aggodalmakat, amelyek ma a külföld nagyrésztében a csatlakozás ellen fölmerülnek. Ismerjük a külföld bizalmatlanságát Németországgal szemben, ha az alaptalan is és tudjuk, hogy Németország számszerű túlsúlyának újabb hatmillió állampolgárral való megerősítése ezt a bizalmatlanságot még fokozná.

Ezért beletörődünk abba, hogy a csatlakozás egyelőre nem aktuális. Belemegyünk abba, hogy a csatlakozást csak az európai feszültség megszűnésével összhangban, csak Németországnak a szomszédos államokkal való kibékítésével és közeledésével párhuzamosan valósítsuk meg.

ב"ה

„AURORA“

bodegámat

Piata Mihai Viteazul (volt Széchenyi-tér) 14 sz. alól

szembe 25

szám alá helyeztem át. —

Kibővíve כשר vegetáriánus (tejesnemű) konyhával, fokozottan igyekszem a t. közönség szolgálatára. Tisztelettel ELEK SIMON

Fehér ugorkásüveg

litere 5 lej

FISCHER-üvegudvar

Kedd, 1927

K

Egyesült felzálogb

Devizál

Zürich ..
Newyork ..
London ..
Páris ..
Milano ..
Prága ..
Budapest ..
Belgrád ..
Bukarest ..
Varsó ..
Bécs ..
Berlin ..

Száz lej

Állami „OFA“ Csik: Mint vénytársaság nagy fűrészállami erdőhany hónapállami erdőhogy az állévre terjed OFA hajlüzemeinek igazgatóság kérdésben, elé terjeszt

Uj koloszentgyörjeleni: H munkaugyilmult a mKlinger Hközött. Az május elsej idöt, a napzások tartal

Stabilitik: Kafabaton esteGenfben tárgyalásilevöleg a g népszövetségzálásáról tákizárolag je pedig a t u j intézeten lesz a mot 3—4 egy stabilitási ségi kölcsön végleges ár leg uj pénz vezetni.

Zs

KárkerBosStr. R

Köve

Elhigoly sodá idész Dr. F

Közgazdaság

Tőzsde

A piac lanyha, inkább árukinálattal. Üzletkötés kevés fordult elő.

Egyesült Közgazdasági és Lejáratbank Rt. jelentése		Valtapiac 1927 július 25 (Rador)								
Devizák	Eloszvár	Zürich		Páris	Buka- rest	Buda- pest	Becs	Prága	New- york	
		nyitás	zárlat							
Zürich ...	3175—3185	—	—	492 ¹ / ₄	3182	11053	13685	651	19:650	
Newyork ...	164—16575	51919	5191 ^s	2555	165	57380	71045	3375		
London ...	801—803	2520 ³ / _s	2520 ³ / _s	12403	801	2781	3449 ¹ / ₄	16360	48543	
Páris ...	650—655	2033	2032	—	645	2247 ¹ / ₂	2780 ¹ / ₂	13230	391 ¹ / ₂	
Milano ...	910—915	2821	2822	139	905	3120	3861 ¹ / ₂	184	54350	
Prága ...	488—489	1539	1539	—	490	1700 ¹ / ₄	2105 ¹ / ₄	—	296 ¹ / ₄	
Budapest ...	2875—2885	90 ¹ / ₂	9050	—	2890	1009	12372	58937		
Belgrád ...	—	913	913	—	295	347 ¹ / ₂	1249 ³ / ₄	5946	176	
Bukarest ...	—	313 ¹ / ₂	313	1545	—	6415	430	2037	60 ¹ / ₂	
Varsó ...	—	58	58	—	—	—	7935	378		
Bécs ...	2320—2330	7310	7310	—	2337	8075	—	47575		
Berlin ...	3920—3930	12345	12349	—	39 ¹ / ₄	13645	16892	80250		

Száz lej árfolyama: Zürich (uó. 313, Páris 1545, Budapest 347¹/₂, Bécs 43000, Prága 2037¹/₂.)

Állami erdőket kap kitermelésre az „OFA” Csehszlovákiában. Pozsonyból jelentik: Mint ismeretes, az OFA fatermelési részvénytársaság, amelynek Szlovenszkóban öt nagy fűrésztelepe van, óriási kiterjedésű cseh állami erdőségeket birtokosított. Néhány hónap előtt az OFA javaslatot tett az állami erdőségek központi igazgatóságának, hogy az állam kössön a részvénytársasággal öt évre terjedő szerződést. Ebben az esetben az OFA hajlandónak mutatkozott szlovenszki üzemeinek kibővítésére. A központi állami erdőigazgatóság, mielőtt döntött volna ebben a kérdésben, véleményezes céljából szakbizottság elé terjesztette az ügyet.

Uj kollektív szerződést kötött a sepsiszentgyörgyi Klinger-szövőgyár. Tudósítónk jelenti: Hosszas tárgyalások után a brassói munkaügyi felügyelőség közbenjöttével elismert a munkakonfliktus a sepsiszentgyörgyi Klinger Henrik-szövőgyár és ötszáz munkása között. Az új kollektív szerződés, amely 1928. május elsején jár le, bevezeti a 8 órás munkaidőt, a napi bérfizetést, szabályozza a túlórázások tartamát és bérét.

Stabilizálják a drachmát. Athénből jelentik: Kafandar is görög pénzügyminiszter szombaton este számolt be a minisztertanácsnak Genfben és Londonban folytatott pénzügyi tárgyalásainak eredményéről. A miniszter tudvaleg a görög nemzeti bank reformjáról, egy népszövetségi kölesőnről és a drachma stabilizálásáról tárgyalt külföldön. A nemzeti bankot kizárólag jegyintézeté fogják átalakítani, vagy pedig a többi bankszerű ágazatok folytatására új intézetet létesítenek, amely teljesen független lesz a nemzeti banktól. A pénzügyi reformot 3—4 hónap alatt akarják megvalósítani egy stabilizációs törvénnyel, amely a népszövetségi kölesőnre támaszkodva fogja a görög valuta végleges árfolyamát megállapítani. Később esetleg új pénzegységet fognak Görögországban bevezetni.

Közvetlen személyforgalom Románia és Csehszlovákia között. Nemrég a román és csehszlovák államvasutak vezérigazgatóságai megállapodtak a magyar, osztrák és lengyel államvasutakkal, hogy a hatáskörükbe tartozó vonalakon közvetlen személy- és podgyászforgalmat bonyolítassanak le egymás között. Az egyezmény értelmében augusztus 16-ikától Arad, Nagybánya, Brassó, Bukarest, Braila, Bacău, Baiti, Nagykaroly, Kolozsvár, Craiova, Csernovitz, Konstanca, Ghica-Voda, Jasi, Nagyvárad, Ploesti, Nagyszeben, Szatmár, Sziget, Temesvár és Erniehályfalva állomásokon bármilyen vonatra és osztályra szóló direkt menetjegyeket lehet váltani Csehszlovákia minden nagyobb városába. A jegyek, amelyekkel 20 napig lehet utazni, tetszés szerint Lengyelországon, Magyarországon és Ausztrián át, vagy pedig közvetlenül Halmin keresztül való utazásra jogosítanak. Ugyanezek az állomások közvetlen személypodgyászt is elfogadnak Csehszlovákia felé. A menetdíjat a CFR vonalain lejben, az idegen vasúton pedig cseh koronában kell fizetni.

Emelkedő árak mellett teljesen üzletlően a borpiac. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a szőlőtermés általában kiheverte a májusi jég- és fagykárokat, szőlőbetegségek csak Jasi és Arad környékén léptek fel jelentéktelen mértékben. A munkabérek drágulása miatt és mert a készletek legtöbb helyen kifogytak, a borárak szilárdak, sőt egyes helyeken emelkedő tendenciát mutatnak, habár üzletkötés alig fordul elő. A regátban alig van áru, az árak 20—25 lej között vannak, Beszarábiában a jobb minőségű bor 14—19, gyengébb minőségű 6—8,5 lej ab termelő. Erdélyben csak kisebb lokális tranzakciók fordultak elő.

A fehér kvarchomok új fuvardíja. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy az üvegyártáshoz szükséges fehér kvarchomok szállítási díját a 3. számú helyett a 4. számú speciális tarifa szerint fogja felszámítani.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

A Cárnő: Beregi Oszkár. Kedden este Lengyel Menyhért és Biró Lajos darabjában, a Cárnő-ben fejezi be két estére terjedő vendégjátékát Beregi Oszkár. Alexej szerepében Budapesten a Cárnő premierjén is Beregi Oszkár játszotta rendkívüli sikerrel. A címszerepet Poór Lili fogja játszani.

Beregi Oszkár bucsufőlépése a Kisértetekben. Olyan lázas az érdeklődés a Beregi Oszkár vendégjátéka iránt, hogy egy estével meg kellett toldani vendégjátékát. Eszerint Beregi Oszkár szerdán el fogja játszani bucsufőlépését leghíresebb szerepét, a Kisértetek Oswaldját.

MŰSOR:

Kedd: A cárnő. (Beregi Oszkár vendégjátékával, Poór Lili főlépésével. Sorozatszám: 418.)
Szerda: Kisértetek. (Beregi Oszkár bucsufőlépésével. Sorozatszám: 419.)
Csütörtök: Cirkuszhercegnő. (Uj szereposztással, Lengyel Irénnel a címszerepben. Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 421.)
Péntek: Nem nőszülök. (Poór Lili, Neményi Lili főlépésével. Sorozatszám: 421.)
Szombat d. u. 4 órákor: Piroška és a Farkas. (Nagyon olcsó ifjúsági helyárrakkal. Sorozatszám: 422.)
Szombat este fél 9 órákor: Biboruhás asszony. (Lengyel Irénnel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám 423.)
Vasárnap 5 órákor: A Noszty fiú esete Tóth Marival. (Mérésékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 424.)
Vasárnap este fél 9 órákor: Cirkuszhercegnő. (Tolnay Andor bucsufőlépésével. Lengyel Irénnel, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 425.)

Hirdetmény

A kántor-metsző december hó 1-én távozik hitközségünk szolgálatából. Helyébe rabbi helyettes metsző állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Írásbeli ajánlatok Kugel Sándornak Brád küldendő.

Brádi Izr. Orth. hitközség

Nemcsak a kereskedőknek, hanem az iparosoknak gyárosoknak is fontos a

Vámtarifa

ismerete, mert ennek alapján kell kiállítani a luxus- és forgalmi-adó bevallási nyilatkozatokat.

A Dr. Bereczky-féle

Vámtarifa

pontosan és áttekinthetően közli az erre vonatkozó törvényt,

ára 350 lei

Kapható Clujon az Uj Kelet könyvosztályában. — Mármaroszigeten: Fried Miksa, Str. Sincal No 36. — Oradea-maren Bium Zsigmond, Str. Vlaicu 51.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.
Kárpitos kellékek, zsinegek, kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910

Kövértség korai vénség

Elhízás elleni szer a párisi Jodillon golyócska. Kis adag gátolja a hájasodást. Nagyobb adagok lefogást idéznek elő. — Főszéktudási hely:

Dr. Biró gyógyszerész, Cluj.
Egy doboz ára 150 lej.

Prima tüzifát

legjutányosabban házhoz szállít FISCHER
fatelep, Cluj, Piata Gării No 2.
Telefon 1300

Szenzációs könyvujdonság!

H. G. WELLS

A művészetek fejlődése a legrégebbi időktől a mai napig

Ára félbörkötésben 640 lei.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

Papir gyári raktár LEPAGE
papirososztály, Kvár.

Ajánlattal készséggel szolgál.

A

Kadima- nyomda

csak
izléses és szép
nyomtatványt
szállít

*
Cluj, Str. Baron L. Pop 10
Telefon 9-77

**Olcsó
zsidótárgy könyvek**

Bernfeld: Jüdische Literatur	Lei 90-
M. Brod: Socialismus in Zion	" 32-
" Im Kampf um das Judentum	" 32-
Bialik: Gedichte I/II	" 125-
A. Böhm: Die Zionistische Bewegung	" 170-
Der XII. Zionistischen Kongress	" 25-
Hauser: Spinoza (Roman) geb.	" 150-
Herzl: Philosophische Erzählungen	" 130-
Herzl: Das Neue Ghetto	" 125-
Katz: Charakterbilder aus der jüd. Geschichte	" 125-
Kahn: Die Juden als Rasse u. Kulturvolk	" 140-
Klausner: Gesch. der Neuhebr.	" 90-
Karpeles: Geschichte der jüdischen Literatur I-II (920 lap)	" 600-
Koigen: Der moralische Gott	" 90-
Heinrich Loewe: Schelme, Narren	" 50-
Moses Mendelssohn: Jerusalem	" 90-
Miwchar Haschira haivrit (Antologia)	" 180-
Nordau: Zion-Schriften	" 170-
Perez: Drei Dramen	" 90-
Zlocisti: Moses Hess, Leimb.	" 150-
Moses Hess: Soc. Aufsätze, Leimb.	" 150-
I. u. I. Tharaud: Der Schalten d. Kreuze geb.	" 90-
Jüd. Theater I-II. (Eine dramatische Anthologie jüdischer Dichter)	" 125-
gebund.	" 150-

Kaphatók:
az UJ KELET könyvosztályában

Kérdés: Melyik kölnivíz a legkellemesebb és legtartósabb?

Felelet: Bijou kölnivíz illata kellemes, tartós, ára olcsó
1 liter 200 Lei

Rózsa M. Royal
drogeria és illatszertár
Cluj, Fötér 26

3 könyv:

Dr. Philipp Paneth érdekes, vonzó könyve a néhai nagy erdélyi országos főrabbi: *Marek Jecheskel* életéről és családjának elágazásáról a mai napig. Egyben felöleli az egykorú erdélyi zsidóság történelmét.

Rabbenu Jecheskel

Ára füzve 175 lei, kötve 225 lei.

Leopold Hichler:

Der Sohn des Moses Mautner

Regényes történet a bécsi zsidók életéből.
Ára füzve 135 lei, kötve 185 lei.

Hatvany Lajos:

Urak és Emberek

(Két kötetben.) Regény a 18-19. század magyar zsidójának életéből. — Ára 510 lei.

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

Nerva Szanatórium

Cluj, Strada Regală (Majális-u) 12/a
modern nagy

vizgyógyintézetében

állandóan minden fajta gyógyfürdő kapható.
Jód, kén, iszap, szénsavas és villany-
fürdő-kurák. Nyitva egész nap.

Telefon: 600

Róth

cipésznél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnek
a legújabb
divatu
cipő-
különleges-
ségek

Hirdessen az Uj Keletben

borotva
borotvaszappan
borotvafelő szij
borotvaecset
„UNICUM“ Kun, Cluj,

UNICUM

önborotváló készülék
önborotváló pengék
acéláruk
felülmúlhatatlanok
Calea Victoriei 2. szám

Szovát a fürdőn a mult évben megnyitott s kitünően bevált **uri panzio** a villa SPERANZA-ban lényeges átalakításokkal, ezidén már

junius havában megnyitott.

Elismerten elsőrangú konyha, csukott veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem.

Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad **dr. Krausz Józsefné**, főrabbiné, Dicsőszentmárton (Dicsőszentmárton)

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Üzlethelyiség Deák Ferenc-ucca elején lelépés nélkül azonnal kiadó. Erdéklődni Rádió, Str. Regina Maria 18.

Különbejárati, csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Cim: Klein, Deák Ferenc-ucca 9.

Puhafában jártas összes irodai és külső munkálatokat bíró fiatalember állást keres. Megkereséseket szorgalmas" jelégére a kiadóba kér.

Különbejárati butorozott szobát keres azonnalra intelligens tisztviselő. — Ajánlatokat „Magas bért fizetek" jelégére a kiadóba kér.

Likörgyárosok, kereskedők figyelmébe! Elsőrendű málnalevet, málnaszörpöt és málnát rendelésre azonnal szállít bármily mennyiségben Lázároviits gyümölcskereskedő Baia-Mare. 2934

A belvárosban

egy szépen butorozott nagy uccai parketes szoba butorral, vagy irodahelyiségnek butor nélkül, fürdőszoba használattal, elsejére, esetleg kosztal is kiadó. Cim a kiadóban.

Máramarosszigeten Jurovits Lázár (v. Magyar-ucca) orth. **שני** vendéglőjében étkezhetik a legolcsóbban és legjobban. 2921

Füszer és csemegéizlet

belvárosban, forgalmas uton, széles vevőkörrel, családi okok miatt eladó. Ajánlatokat „Jövő" jelégére a kiadóba továbbít.

Gőzcséplőgép, gőzkazánal eladó. Hoffher & Schrantz gyártmányu, kitűnő állapotban, kedvező fizetési feltételek. Erdéklődni kizárólag a tulajdonosnál, Friedmann Markus Dumitrita, Jud. Nasaud.

Ezüsttő a legmagasabb napi aron vásárola

Tacâmul

ezüstáru és evőeszközgyár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Gyermekének

könyvet vegyen vizsga-ajándéku. 10 zsidótárgy könyvet 120 lejért.

Dániel könyve magyar fordításban. — Kiss József regénye: Jokli. — Zengő hárfá, (verses könyv). — Sokolov: Uj zsidó. — Panet: Utazásom a Szentföldön. — Marton: A zsidó nemzet Erdélyben. — Kabbalisták és csodatevők. — Gorelik: Cion és gólsz. — Palesztinai utmutató. — Tóra és cionizmus.

Leszállított áron kaphatja a következőket:

Heine: Bacharach rabbi (75 lei helyett) 55
Fürth M.: Gyuri gróf (mesék és elbeszélések zsidógyermek részére (75 helyett) 55
Silbermann: Egy zsidó gyermek története (80 lej helyett) 50

Az olcsó könyvsorozat és a három leszállított áru könyv együttes ára 260 lej és portóköltés.

Megrendelhető: Uj Kelet könyvosztályában

„Merkurius"
hivatal és
Cluj-Kolozsvár
L. Pop (Brassa
Telefon
szerk. és kiad
9-77

„N. Sz."
Egyes szám a
nyarón és vid
Bucarestben is

927 július 2

gyász el
a temetés meg
élete újra szü
nap még a ke
lott le a törvé
de a nemzeti
nak második r
uj parlamenti
nem ült el, cs
let, hogy a gy
még nagyobb

A következ
elmutt néhány
totta ki a kez
Bizonyos, hogy
tagadást kíván
kott hozzá ahl
A nemzeti par
a minisztereln
nemzeti erők e
szor szeliden,
kezet, amely f

A gyász na
határozott for
sajtó pedig, ki
goni író ugyne
keresztül a két
egy, hogy volt
lemény azt hit
föltött a megeg
hétfői ülés a k
deklarációjának

A hétfői gy
homlokegyenest
Ha eddig a ne
totta vissza a l
tét, ugy a hét
olyan határozot
történet, amely
tárgyalások lehe

Maniu Gyul
elismerte a hely
nyos rendet. A
a fejét a régen
ugyanakkor rö
Sürgette a tör
alatt a kivételes
sorban a cenzu
akkor kategóri
ment felosztás
ratából, hanem
ményeképen ült

A jelek arra
deklarációja csa
nagy akciónak,
végig akarja vi
való harcot. A ne
kollaborációra m
addig, míg a je
eresztik. És ha
osztatási elmar
választási manip
napirenden való
osztatást kipressz

A harc a két
A harc esélyei te
bizonyos, hogy a
ban, maga a har
gálni az ország
mányos eseménye
sági depresszió is
kés munkalehető
szág számára. A
regenerálódáshoz
keresztül vezet a
lamennyi pártvez
platform lehető